

ETÄTYÖN UUSI NORMAALI

HR-webinaari 3.11.2021

LEXIA
Legal Excellence

ETÄTYÖN UUSI NORMAALI

Kuva: Vidoslava / Shutterstock.com 2020

AGENDA

Etätyön uusi normaali

Etätyön käytännöt

Miten valmistautua koronan jälkeiseen aikaan?

Etätyöohjeistus vai -sopimus?

ETÄTYÖN KÄYTÄNNÖT

ETÄTYÖN EDELLYTYKSET

- Työsuhteessa tehtävään etätyöhön sovelletaan
 - Suomen työlainsäädäntöä,
 - työnantajan noudatettavia työehtosopimuksia ja
 - työnantajan kulloinkin voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä.
- Työnantajalla on työsopimuksen rajoissa oikeus linjata, missä varsinainen työntekeksen paikka on.
- Työntekijän työsuhde-edut säilyvät etätyön tekemisen aikana.
- Työnantajan tulee varmistua työn tekemisen ympäristön soveltuvuudesta työn tekoon.

ETÄTYÖN SISÄLTÖ JA TEHTÄVÄT

- Etätyöntekijä on velvollinen tekemään samat tehtävät kuin varsinaisella työntekemisen paikalla työskennellessä.
- Etätyöntekijän työaika on työsopimuksen mukainen.
 - Etätyössä käytetään samoja työaikaan liittyviä periaatteita ja sopimuksia, kuin muutoinkin.
- Etätyössä korostuu
 - esihenkilötyö, luottamus ja vuorovaikutus,
 - työntekijän omat valinnat, itsensä johtaminen ja käytännön järjestelyt, ja
 - työskentelyn toiminnalliset puitteet.

TYÖTURVALLISUUS ETÄTYÖSSÄ

- Työturvallisuuslain määräykset soveltuvat pääosin myös etätyöhön. Työnantajan tulee järjestää myös etätyö niin, ettei työntekijöiden terveys vaarannu.
- Etätyön erityispiirteet on huomioitava työsuojelutoiminnassa.
- Etätyöntekijää on ohjeistettava etätyöhön liittyvistä menettelytavoista ja suosituksista työterveys- ja työsuojeluasioissa.
- Lakisääteinen työterveyshuolto kuuluu myös etätyön tekijälle.

TYÖTURVALLISUUS ETÄTYÖSSÄ

- Etätyöntekijällä itsellään on myös korostunut vastuu huolehtia osaltaan työsuojelu- ja työterveysnäkökohtien toteutumisesta valitsemassaan työskentelypaikassa.
- Työnantaja on vastuussa omistamistaan laitteista ja välineistä myös etätyötä tehtäessä.
- Työsuhteen henkilö- ja muut vakuutukset ovat voimassa etätyössä kuten työnantajan toimipisteessäkin työskennellessä.
- Tapaturmalain mukaan korvattava vahinko on rajattu vain välittömästi työhön liittyvään toimintaan.
 - Ruokatauko tai muut tauot eivät kuulu lain vaatimaan pakolliseen turvaan.
- Ennen etätyön aloittamista, työnantajan on hyvä kiinnittää huomiota seuraaviin työturvallisuus seikkoihin:
 - ❖ Onko etätyössä erityisiä haittoja tai vaaroja turvallisuudelle tai terveydelle ja miten näiltä voidaan välttyä
 - ❖ Miten työnantaja voi tarvittaessa tarkistaa työolosuhteet ja työvälineet
 - ❖ Etätyön tekijän velvollisuus ilmoittaa työympäristössä esiintyvistä ongelmista

TIETOTURVA JA MATKUSTAMINEN

- Etätyö ei rajoita työntekijän oikeutta lakiin perustuvaan yksityisyyden suojaan.
- Etätyössä työntekijän tietoturva- ja salassapitovelvollisuus korostuvat.
- Etätyön tekemiseen sovelletaan työnantajan voimassa olevia tietohallinto-, tietosuoja- ja tietoturvaohjeita.
- Matkakustannusten korvaamiset tapahtuvat aina työnantajan kulloinkin voimassa olevan käytännön mukaisesti.

TASAPUOLISEN KOHTELUN VAATIMUS

- Työsopimuslain mukainen tasapuolisen kohtelun vaatimus merkitsee sitä, että työnantajan on kohdeltava työntekijöitä samanlaisissa tilanteissa samalla tavalla.
 - Myös etätöihin liittyen työntekijöitä tulee kohdella tasapuolisesti.
- Tasapuolisen kohtelun vaatimuksesta voi poiketa ainoastaan, jos poikkeamiseen on lain vaatima perusteltu syy mm. työntekijän asema ja tehtävät huomioon ottaen.
- Etätöohjeiden soveltamisen tulee olla yhtenäistä tasapuolista eri työntekijöiden kesken.

**MITEN VALMISTAUTUA
KORONAN JÄLKEISEEN
AIKAAN?**

ETÄTYÖ, LÄHITYÖ VAI HYBRIDIMALLI?

- Mitkä ovat työnteon muodot tulevaisuudessa.
- Henkilöstö otetaan mukaan tähän keskusteluun.
 - Töiden järjestelyyn liittyen tulee lähtökohtaisesti neuvotella yhteistoimintalain 6 luvun mukaisesti.
- Työnantaja kuitenkin viime kädessä määrittelee työntekopaikan.
 - Työnantaja voi mahdollistaa ratkaisun tekemisen myös työntekijälle.
 - Aloite etätyöhön voi tapahtua sekä työnantajan että työntekijän taholta.
- Työnantajan on hyvä tiedostaa oikeudet ja velvollisuudet etätyöhön liittyen.
- Olennaista on se, että ohjeet etätyöstä ovat tarpeeksi selkeät ja yksityiskohtaiset, jotta vältetään tulkintahaasteita.

**ETÄTYÖOHJEISTUS VAI
SOPIMUS?**

ETÄTYÖOHJEISTUS

- Suosituksemme on, että jos etätyötä tehdään työpaikalla, niin siihen liittyen on laadittu etätyöohjeistus.
- Ohjeistus pitää käydä henkilöstön kanssa läpi, jotta kaikki ymmärtävät, mistä on kysymys ja henkilöstö pystyy sitoutumaan siihen.
- Jotta saadaan säilytettyä työnantajan direktio-oikeus mahdollisimman laajana etätyöhön, emme lähtökohtaisesti suosittele etätyösopimuksen tekemistä.

ETÄTYÖOHJEISTUS

- Etätyöohjeistuksessa hyvä huomioida mm. seuraavat asiat:
 - mitkä tai minkä tyyppiset tehtävät ovat etätyön piirissä,
 - järjestelyn kesto sekä milloin etätyö on mahdollista ja milloin ei,
 - etätyön keskeyttäminen,
 - etätyön ilmoittamismenettely ja työnantajan mahdollinen oikeus myöntää tai evätä etätyöpäivä,
 - sallitut etätyöpaikat,
 - työaikaan liittyvät asiat ja työntekijän tavoitettavuus,
 - työn tulosten seuranta ja raportointi,
 - työvälineet ja niiden mahdollinen korvattavuus,
 - matkustamiseen liittyvät säännöt, jos esim. koti on pääasiallinen työntekopaikka,
 - vakuutusturva,
 - tietoturvaan, salassapitoon ja työsuojeluun liittyvät asiat,
 - työnantajan järjestämät työterveyspalvelut etätyössä ja sairauspoissalokäytännöt, sekä
 - työnantajan oikeus muuttaa ohjeita ja määräyksiä.

ETÄTYÖSOPIMUS

- Erillinen etätyösopimus on suositeltavaa tehdä mm. seuraavissa tilanteissa
 - Ulkomaantyö
 - Työntekopaikan määrittely (esim. osittain toimitiloista luopuminen)
- Etätyösopimus on suositeltavaa tehdä määräajaksi.
- Keskeisiä ehtoja sopimuksessa
 - Ohjeistus osaksi etätyösopimusta
 - Irtisanomisvaraisuus
 - Etätyön keskeytys

YHTEENVETO

- Etätyöhön liittyen ei ole olemassa omaa lainsäädäntöä.
- Työntekijällä ei ole subjektiivista oikeutta etätyöhön.
- Myös työskentely etätyöpaikassa on työnantajan direktio-oikeuden piirissä.
- Tee etätyöohjeistus.
- Jos käytössä on tällä hetkellä etätyösopimus, käy läpi sopimus ja sisältö.
- Tarkista vakuutusten kattavuus etätyöhön vakuutusyhtiöltäsi (etätyövakuutukset, tapaturmavakuutukset,...).

LEXIA ASIANAJOTOIMISTO